

pa gledam, kod bi se vernil, da bi prej spet v nebesah bil, ker naglo moram nazaj.

Gospodični: Bodite tako dobri in počakajte enmalo; bi rade vas nekaj poprašale; urno bove pri vas tam doli.

Mož: Kaj pa imate takega?

Gospodični: Ljubi mož! Povejte nama, kako se kaj najnim starišem godi na unem svetu?

Mož: Slabo, slabo. Černi kruhek in ovsene žganjce morajo jesti; denarjev nimajo, da bi si kaj boljšega kupili, ker so vam vse zapustili in niso ničesa saboj vzeli.

Gospodični: Oj ubogi ate, oj uboga mamica! Res, da nista ničesa saboj vzela; al — hvala Bogu, da je eden z nebes prišel, po katerem vam dnarjev za not lahko pošljeve. Ljubi mož! vzamite žakelj denarjev za dobro plačilo seboj, da jih bojo najni stariši za not imeli.

Mož: Zakaj pa ne. To vama že storim; le hitro jih prinesite.

Gospodični mu pritirate velik žakelj denarjev, da ga komaj na ramo zadene.

Zagotovši gospodični, da bode vse lepo odrajal, jo urno pomete iz mesta in se verne domú.

Žena mu sicer ne priskaklja naproti; al tem več on veselo prižvižga v hišo, rekoč: Ljuba babička! vse ti je prizanešeno; najdel sem bolj butaste ženske, ko si ti, in to v mestu, kjer se ljudje za najpametniše čislajo.

Joško Iskrač.

Različne misli.

Telo.

Teló človeško je posoda iz ila,
Ki jo po terdih tleh valé viharji,
Razbije v mraku ali rujni zarji
Vremenov jeznih jo tuleča sila.

Življenje.

Navita ura je življenje tvoje,
Premoder urar spilil je kolesa,
Postavil jo med pekel in nebesa,
Da med obojim bije terde boje.

Serce.

Sod danaidni, skala Sisifova,
Otok hebridski, komenidna kača
Je serce; slasti, strasti je igrača,
Je Božja njiva, njiva satanova.

Um.

Um je kormilo tvojega življenja,
Preluke svitla luč na morskem bregu,
Ki kaže barki v nočnem burnem begu
Rešivne pota, pota pogubljenja.

Duh.

Tvoj duh je v tesni kletki vjeta tica,
Obešena na okno kočne borne;
Ko reši smert iz kletke ga okorne,
Ga kviško nese lahka perotnica.

Spomin.

Spomin je zercalo, je ogledalo,
Ki v njem obliče lastno ogleduješ,
Preteklih časov dela opazuješ;
Do groba bo pred tvojim čelom stalo.

Up.

Up je v močvirji veša migljajoča;
Hitíš za njo, pred tabo ona bega;
Ko že po njej se tvoja roka stega,
Se vdere tebi noga stopajoča.

Fr. Cegnar.

Ozir po svetu.

Najljubše godbe cara Petra Vélikega.

Ruski car Peter Véliki v svojih mladih letih ni imel priložnosti druge godbe čuti, kakor ono prav hrumečo in

hripavo, ki se na bobnih (barabanj) in piščalki ali dúdki dela. Najbolj pogostoma slišal je balalajke, kmečke kratke kravje rogove, in kar je bilo najbolj krasno, ukranjsko panduro. Ko je potoval po tujih deželah, se mu ni ničesa tako dobro dopadalo, kakor rožnice in trube ali trobente. To staro godbo, ki se je v starih časih le s turnov čula, si je izvolil za svojo domačo godbo pri kosilih. Pozneje je najraje imel regimentno muziko in ono zvonjenje, kteremu pri nas pravijo „terjančiti“ ali „priterkvati“. Nazadnje si je izvolil poljsko godbo, ki je večkrat priložnost imel na Poljskem jo slišati. Najljubša bila mu je poljska „volinka“, nekake žveglje. V zadnjih letih svojega življenja se je celó na nji piskati naučil. Imel je tudi celo trumo ljudi okoli sebe, ki so mu na volinki veselje delali. Dokler je on živel, nek nemška, talijanska in francoska godba na ruskem carskem dvoru nič ni veljala.

Janko Vijanski.

Prošnja do „Novice“.

Slišali smo, da se laškemu mestu „Tolmezzo“ slovensko pravi „Temenice“. Ker pa utegne v tem tudi kaka pomota biti, zvedite ljube „Novice“, če bi kdo to ime mogel slovenščini za gotovo prisvojiti in povedati, kje je znano?

C.

Dopisi.

Iz cirkniške okolice na Notrajskem 20. grud.
— Hvala vam lepa, drage „Novice“, da ste v 48. listu resnico povedale dunajskemu časniku, ki po svoji kratki pameti svetuje, kar kmetije nikakor zmagati ne morejo. Vse, kar ste tam rekle, je gola resnica tudi gledé na naše kraje. Mnoge nadloge tarejo kmetijstvo, ki se je letos spomladi nekako na noge pomagati mislilo, kar nam vzame silna suša velik kos kruha, in še to, kar je pustila ona, nam je snedel červ. Ni tedaj čuda, da je dosti kmetij brez potrebne živine, in da se tudi takih ne manjka, ki so prosili pri sosedu vola na posodo, da so mogli orati! Kam pa kmetija brez živine pride, ki mu dela, gnoj napravlja itd., vsak sam vé. Da se v takih stiskah tudi tatvin ne manjka in da ne na polji ne na vertu nobena reč nima mirú, mi bo tudi vsak rad verjel. Živa potreba je tedaj, da se na vso moč kmetijam na pomoč pride; zakaj vsega človeštva doživna mati je kmetijstvo; kmetije dajo kruh in meso celi deželi. Da so to v stanu, jim je pomoči treba; pred vsem pa potrebujejo živine, ker brez blaga je kmetija mertvo telo brez duše. Pervo in pervo je tedaj potreba, da se zaredi spet živina pri vseh kmetijah, ki so zdaj brez blaga. Al živina potrebuje tudi živeža. Tudi zavolj klaje je pri nas huda stiska, zakaj če bi med nami dobre pridelke partili s slabimi, ne bo za pol leta živeža za živino. K obilnišemu pridelku klaje v naših krajih bi se dalo s temu precej pripomoči, ako bi se po potrebi raztrebile jame v cirkniškem jezeru; zato bom po „Novicah“ prihodnje leto o tem svoje misli razglasil in prosil, naj bi v tej za celi naš kraj tako važni zadevi tudi slavna vlada nam prav krepko na pomoč biti blagovolila.

Jezerec.

Iz Idrije 20. dec. — Žalostno novico moramo danes vam naznaniti, da v „Novicah“ večkrat pohvaljeni malar in podabar gosp. Luka Čeferin je 16. dan t. m. umrl.

Iz Železnikov 23. dec. Zima je tudi pri nas huda. Za oglarje in dervarje v visoki Jelovici so ljudje v velicah skerbbeh, kajti snega je gori za poldrugi seženj visoko. Za ene se ne vé, kaj bo ž njimi, ker so predalječ; drugi so pregazili sicer srečno domú, pa tudi za umreti, — in kako bi ne? Kar se prehodi poleti v 2, k večemu v 3 urah, za to se potrebuje zdaj po 2 dni hoda. Pravili so včeraj od enega, da je do vratú globok sneg gazil, in bi bil v snegu ostal, ako bi mu ne bila prišla naproti pomoč. — V

posebni nevarnosti so bili ljudje tudi v Grapi, dveh nasamnih hišah železniške fаре v tesni dolini, skoz katero majhen potočec teče. O polnoči prihrúšé strahoviti plazovi z obedveh hribov, zajeziyo rečico, ktera jezeru enako nazaj nastopi in hiši pod vodo postavi. V eni hiši so gazili vodo že do kolena, v drugi pa, na katero je hlev naslonjen, ki pa nižej od hiše leži, so mogli v hiši kamnitno steno urno predreti, da so skoz to votlino izvlekli živino iz vode v hišo. Imeli so ljudje strašno noč; k sreči si je topla vodica kmali zopet pot odperla. — Tudi uboga divjaščina občuti hudo zimo. Predvčeranjim je priletela serna v naš terg; letela je skoz vežo ene hiše in smuknila sopet v drugo. Tukaj ji dva zapreta duri in živo vjameta. Včeraj so vstrelili zopet drugo koj za hišami. — Letos nam je sneg na cesti pervikrat mašina potisnila v kraj. In tako se kaže očitno, da v mnogo rečeh vendar-le malo po malo napredujemo.

Jož. Levičnik.

Iz Št. Vida nad Ljubljano 23. dec. J. F. Št. — Zvečer ob desetih, ko so eni že pospali, drugi pa še okoli peči sedeli in si od strahov pripovedovali, začne v zvoniku plat zvona biti; berž tudi vojaške trompete zapojó, ki so vojake budile. Gorelo je kake pol ure od Št. Vida, v Guncлах. Cela hiša je bila mahoma v plamenu; vojak, ki je bil tu vkvartiran, je komaj skoz okno in iz gorečih brunov, ki so dol padali, se zbasal. Debeli sneg je bil varh, da se ni nobeno drugo pohišstvo unelo, še celó hlevi in podi ne, ki so koj zraven.

Iz Ljubljane. Nova postava za pòsle, veljavna za naše mesto, je že oklicana v deželno zakoniku, ki ga je te dni izdalo sl. deželno poglavarstvo. Gospodari in gospodinje so že dolgo hrepeneli po postavi za pòsle; zdaj jo imajo. Gospodarjem in gospodinjam kakor tudi poslom so določene v nji njih pravice pa tudi njih dolžnosti. Vaša naloga je zdaj skerbeti, da postava ne ostane samo — na papirji. — Ker že od gospodinj govorimo, naj zapišemo v kuharsko zgodovino letošnjega leta to posebnost, da so nam letos za Božec celó malo potic spekle, zlasti skope pa so bile s medenimi in orehovimi. Pa naj ne bo za tega voljo nobeden hud na nje; pokazale so s tem le, da so — dobre gospodinje, zakaj bokal orehov je veljal letos — cel goldinar! Ker so tudi jajca po grošu, ni čuda, da peki tožijo, da še nikoli niso tako malo potic spekli kakor letos; smilili so se nam pa še bolj medicarji in medicarce, ki so kislega obraza pri svojih medúpolnih škafih stali in po kupcih prežali kakor po — belih vranah. — Neznano se je spreverglo vreme o božičnih praznikih in tako še zadnje dni poterdilo nenavadno termo letošnjega leta, ki je od konca do kraja nezmerno bilo v dežji in suši, v snegu in mrazu. Mraz od 10 do 15 stopinj pred Božičem se je nanagloma premenil v toploto čez 5 stopinj, in deževati je začelo, da kmali ne bo debelega snega, ki ga nam je nametal prejšni teden. Da bi le ne obveljal stari pregovor: „Božični dež vzame rež“. — In tako vzamemo slovó od letošnjega leta, ki nam je v vsem več pelína kakor medú prineslo. Bog daj, da bi konec prihodnjega leta — ako ga doživimo — mu mogli veselejšo obletnico napisati! Z Bogom tedaj, in vesele novo leto!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Po najvišjem sklepu cesarskem od 18. t. m. imajo kresijske gosposke v doljni Avstrii in na Štajarskem jenjati. Kdaj bojo svoje kancelije zaperle, bo pozneje na znanje dano. Odprava teh gosposk v imenovanih dveh deželah, za kterima bojo berž ko ne tudi druge dežele s kresijami na versto prišle, se ujema z boljim državnim gospodarstvom (šparovnostjo), ki se ima vprihodnje v našem cesarstvu vpeljati.

— Sliši se, da novo postavo za obertnije in

rokodelstva so cesar podpisali 22. dan t. m. Po tem takem utegne kmali oklicana biti.

— Ta teden se bojo izdale nove kolkne (štampelske) marke po 72 nov. kraje.

— Rekrutba za prihodnje leto je razpisana; v celem cesarstvu bo znesla 85.000 novincov. Poklicali se bojo fantje rojeni v letih 1839, 1838, 1837, 1836 in 1835.

— Po „A. Z.“ pripoveduje „Triester Zeitg.“, da je nek ravno zdaj nova osnova žandarjev v posvetovanji. Govori se, da bojo nekako drugač oblečeni in se vprihodnje „deželni lovci“ (Landjäger) imenovali kakor na Švicarskem.

— Tobakarjem v veselje piše berlinski časnik „Börs. Zeit.“, da se je 21. dan t. m. 33 vozov tobaka po železnici skozi Berlin na Dunaj peljalo, ki ga je avstrijska vlada v Ameriki nakupila.

— Letošnji sneg je dunajskemu mestu (brez predmestij) že prizadjal 17.000 gold. stroškov.

Iz Celja 20. dec. Na poti od Zidanega mosta bi bil danes plaz snega kmali vozove na železnici zasul; k sreči se je plazovina utergala nekoliko trenutkov pred dohodom vozov na to mesto.

Iz Prage. „Praž. Nov.“ pripovedujejo po „Dzien. lit.“ zanimivo novico, da neki lvovsk knjigar, ki je poslal knjigarju v Heb na Českem različne poljske knjige v zalog, je dobil čez en mesec vse poslane bukve s temi besedami nazaj: „Hier in Eger ist keine Verwendung für böhmische Literatur“. (Tu v Hebu ni nič s českimi bukvami)!! Spominek takemu možu!

Iz Galicije. Iz Lvova. Časniku „Czas“ se iz Lvova (Lemberg) piše, da je c. kr. ministerstvo dovolilo, po izgledu ljubljanske kovaške in živinozdravilske šole ravno tako tudi v Lvovu napraviti; učilo se bo, kakor v Ljubljani v slovenskem jeziku, v Lvovu v poljskem. Deželni stanovi so za napravo te šole zložili 15.000 gold., mesto pa je dodalo tudi 2000 gold. (Z veseljem smo brali to novico, ki je nam Ljubljančanom gotovo na čast).

— Pravijo, da dvojno pratiko, ki jo imajo v Galicii, bojo zedinili v eno, ker soprazniki rusinski po eni pratiki, in soprazniki poljski po drugi, vzamejo kmetijstvu zatega voljo preveč delavnikov, ker pòsli praznujejo v svoj delapust praznike po obeh pratikah.

Iz Šlezkega. Ker se goveja kuga čedalje huje razširja v Galicii, na Českem in Marskem, je šlezko deželno poglavarstvo prepovedalo živinske sejme po celi deželi.

Iz Ogerskega. Kakor smo že veliko brali od upora, ki ga večina protestantov dela zoper novo cerkveno postavo (sliši se, da 2 milijona in 843.318 protestantov se zoperstavlja ces. patentu, le 162.590 ga je sprejelo, od 42.083 se pa še ne vé, kaj mislijo), tako tudi komisije za posvetovanje nove občinske (srenjske) postave v mnogih krajih tukaj ne napredujejo tako kakor v drugih deželah; tam pa tam, kakor v Peštu, Požunu, Šopronu, Velikem Varadinu itd. so mogli nekoliko drugih zaupnikov voliti, ker so nekteri izmed prvo izvoljenih po drugi ali tretji seji slovo dali tem komisijam.

Iz Laškega. O laških zadevah je prišla te dni v Parizu neka brošura na dan, pred katero so se skrile vse druge novice, ker zdaj vsak le od bukvic govori, ki jih je pod nadpisom „Papež pa kongres“ na svetlo dal tisti gosp. Laguerronière (izgovorjaj Lageronjer), ki je v začetku laške vojske spisal glasovito knjižico „Napoleon III. pa Italija“. Prederzna ta brošura, ki si prizadeva dokazati, da se papežev prestol mora vse drugač osnovati, ima pa zatega voljo toliko imenitnost, ker se enoglasno terdi, da iz nje skozi in skozi govori cesar Napoleon sam. Da bojo braveci naši saj po večjem zapopadek imeli o tej prečudni brošuri, ki obsega 12 členov, jim posnamemo poglobitniše reči iz nje. Pred vsem pravi pisatelj, da kot „resničen katoličan“ hoče pretresti papeževe razmere. Potem vpraša: Je li svetna moč potrebna papežu, da papež